

Forslag til overvejelse vedrørende brug af fællesarealerne

Vi taler, skriver og strides om fællesarealerne. Vi kunne tænke og handle anderledes.

Lidt historie

Vi, Kirsten og jeg, flyttede hertil i marts 1969. I snart syv år har vi været dem, der har boet her længst. Vi kom ud til åbent land, knap 30 beboede huse. Men der blev bygget, folk kom til i en udkant af en stjernelandsby.

Landskab og arkitektur, grønne områder og rækkehuse blev præget af en kollektivitetens ånd. Mure, veje og stier skiller og forbinder, levner hver enkelt af os sit og alle en sammenhæng.

I de tidlige 70'ere brugte vi det langsomt voksende fællesareal langt mere end nu – mødtes der, passede børn på legepladsen, spiste og drak sammen, spillede fodbold søndag formiddag (om vinteren badminton på skolen), holdt grundige fester, dansede os øre.

Vi nød godt af indbyrdes hjælpsomhed, vi drømte om et fælleshus med plads til indendørs aktiviteter, værksteder og gæsteværelser. Vi praktiserede et fællesskab.

Allerede inden Korshøjen var fuldt bebygget, gik der svind i fællesskabet – måske fordi vi lidt efter lidt blev uoverskueligt mange; måske fordi arbejdspresset tog til sammen med en stadig højere grad af individualisering på snart sagt alle områder; utvivlsomt fordi digitaliseringen har forandret menneskers forhold til tid og rum og dermed både vores arbejdsliv og vores såkaldte fritid.

Men for nu ikke at glemme en lære fra en radikalt anderledes tid: Det er børn og aktiviteter, der bringer mennesker sammen. Hvis der er et glimt af noget rigtigt i Forslag 25, da er det tanken om et beboerfællesskab. Som alle tanker må den have en form for at blive til virkelighed. Og her kommer fællesarealerne ind i billedet.

Helhedsplanen advarede mod at gøre fællesarealerne til en alt for tæmmet og trimmet park. Alligevel er det gået den vej. Arbejdet med de grønne områder har vi overladt til andre. Vi bruger dem forbløffende lidt.

Jo, der er en fodboldbane, en legeplads og en bålplads, men tiest ubefolket. Der er lidt social aktivitet to gange om året, men på skrump. Og jo, vi kan plukke lidt æbler, lidt bær, lidt blomster. Men det meste af tiden ligger de grønne områder bare hen – som noget, der ikke får alverden opmærksomhed.

Hvor tit ser vi dem? Folk går ture eller løber, men ikke rundt i parkens labyrint af stier, derimod ud af den. Fællesarealerne er – som vi selv – kultiveret natur.

Vi kan vedstå den sammenhæng og til vores overvejende passive nydelse føje aktive ydelser, der anderledes forbinder os med fællesarealerne og derigennem med hinanden – så mange, der nu vil.

I fællesskabets interesse må vi følge en helhedsorienteret, langsigtet tankegang som grundlag for alt, der angår fællesarealerne. Derfor tre forslag til overvejelse:

Først: Biodiversitet og natur

Vi har været med til at forarme stedets fauna. Derfor må vi handle i modsat retning, prøve at øge stedets biodiversitet.

Hertil kræves vildtvoksende felter; øer af vilde blomster midt i det alt for meget, alt for ofte slåede græs; stensætninger til smådyr og insekter og om muligt vandhuller eller bassiner; naturvenlige træer som seljepil til bierne, flere sommerfuglebuske.

Som vi kan plukke af vilde blomster, kan vi plukke af træernes og buskenes mangeartede frugter, have nytte af fællesarealerne.

Vi kan oplære børnene i dét at iagttage og pleje natur, på den nordre grønning genoprette børnenes jord, hvor de dyrker kartofler og mangeartede grøntsager til brug i familien, og hvor de kan lære sig at lave hegn og huler af grene og kviste.

Alt dette til gavn for dyrelivet og os selv.

Dernæst: Fysisk aktivitet

Vi kan gøre parken til hjemsted for fysisk aktivitet for vores egen sundheds skyld.

På den nordre grønning kan vi etablere udendørs træningsfaciliteter, jf. tilsvarende i Riisskov og nord for Egå Marina. Vi kan arrangere ugentlige parkløb og parkvandringer, genoptage søndagsfodbold, plante og bruge klatretræer – alt sammen for næsten alle aldre og køn.

Endelig: Social brug af parken

Vi kan socialt bruge parken bedre end nu. I grænsefelter mellem vejene kan vi lave læområder med bænke og bord, hvor folk kan mødes, drikke en pilsner eller dele en kande kaffe, tale sammen, spille skak og andre brætspil eller bare sidde og se.

Vi kan genoplive den årlige fest, rejse et telt, spise, drikke og danse sammen, så længe vi orker.

Hører alt det sommeren til, kan vi forår og efterår genoptage grøntvandingen under vejledning af en udefra kommende, økonomisk uafhængig, gartnerfaglig konsulent, gøre

iagttagelser sammen, spørge og foreslå, drøfte med hinanden, hvad vi gerne vil med den hele grøntpleje.

Fællesskab og kompetencer

Måske kan vi ad de tre veje få øje for de mange forskellige kompetencer, den vidt forgrenede viden og kunnen, der findes på Højene – som upåagtede potentialer. Måske kan vi derudfra organisere en indbyrdes hjælpsomhed i stedet for at spille tid med meningsløse konflikter.

Finansiering

Angående langsigtet finansiering af de givne forslag kan der søges midler hertil hos Friluftsrådet (Udlodningsmidler til friluftsliv); Nordea-fonden; 15. Juni Fonden; Den Danske Naturfond; Aage V. Jensens Naturfond; Novo Nordisk Fonden; Hedeselskabet; Lokale og Anlægsfonden; Nationalparkernes puljer/Lokale Grønne Partnerskaber.